

KGODIŠO YA PHIHLELELO YA TSHEDIMOŠO

PUKWANA

Tafola ya Diteng

1	BOITHEKGO LE MOHOLA.....	3
2	PUKWANA YA PAIA.....	3
3	PUKUHLALI YA KHOMIŠENE YA DITOKELO TŠA BOTHO	3
4	MEŠOMO YA LEKGOTLA LA DIPHADISANO.....	3
5	DITIRELO TŠEO DI FIWAGO KE LEKGOTLA	4
6	MOKGATLO.....	4
6.1	Maloko a Lekgotla.....	4
6.2	Komiti Phethiši	4
6.3	Mafapha.....	4
7	MOHLANKA WA TSHEDIMOŠO/MOTLATŠA MOHLANKA WA TSHEDIMOŠO.....	5
8	DINTLHA TŠA GO IKOPANYA LE TSHEDIMOŠO KA KAKARETŠO	5
9	DIREKHOTO TŠEO DI SWERWEGO KE LEKGOTLA	5
9.1	Dikutullo tša go itiriša	6
9.2	Tšhireletšo ya taolelo ya tshedimošo ya karolo ya 37	6
10	TSHEPEDIŠO YA KGOPENO	7
11	BOKGATHOTEMA BJA SETŠHABA E LEGO KAROLO YA 14(G).....	7
12	DITHUŠO.....	8
13	GO HWETŠAGALA GA PUKWANA	8
	ANEKTŠHARA YA A MOHUTA WA PHIHLELELO YEO E NYAKEGAGO	9

Leina	Phetolo	Letšatši la tsenyonotirišong
Pukwana ya PAIA	2.0	Hlakola 2017

1 BOITHEKGO LE MOHOLA

Phihlelelo a tshedimošo ke tokelo ya botho yeo e šireleditšwego ke Karolo ya 32 ya Molaotheo wa Rephabliki ya Afrika Borwa, 1996 (Molao wa Nomoro ya 108 wa 1996). Gore tokelo ye e be le maatla, Molao wa Kgodišo ya Phihlelelo ya Tshedimoso wa 2000 (Molao) o tsebišitšwe Molao o šireletša le go swara ditokelo tša batho mo go phihlelelo ya tshedimoso. Mohola wa Pukwana ye ke go fan aka tshedimoso mo go direkhoto tše di swerwego ke Lekgotla la Diphadišano (leo go bolelwago go ba Lekgotla) le go bea ditshepedišo tša phihlelelo ya tshedimoso tše di swerwego ke Lekgotla go ya ka dinywakwa tša Molao.

2 PUKWANA YA PAIA

Karolo ya 14 ya Molao e nyaka gore Lekgotla le ngwale pukwana ya go ba le maleme a mararo a semmušo ao dikagare di nago le tshedimoso yeo e beilwego ka go Karolo ya 14.

3 PUKUHLALHI YA KHOMIŠENE YA DITOKELO TŠA BOTHO

Khomisene ya Ditokelo tša Botho e hlamile pukuhlahli ya ka moo go ka šomišwago tokelo efe goba efe yeo e lego ka go Molao bjalo ka ge e nyakwa ke Karolo ya 10 ya Molao. Pukuhlahli ye e a hwetšagala go tšwa go Khomisene ya Ditokelo tša Botho le www.sahrc.org.za/

4 MEŠOMO YA LEKGOTLA LA DIPHADIŠANO

Lekgotla la Diphadišano (le mo go bolelwago go ba Lekgotla) ke Šedule 3A setho sa setšhaba go ya ka Molao wa Bolaodi bja Matlotlo a Setšhaba, 1999 (Molao wa 1 wa 1999). Lekgotla le hlamilwe go ya ka mabaka a Karolo ya 26 a Molao wa Diphadišano, 1998 (Molao wa 89 wa 1998) le mešomo yeo e hlapošwago mo go karolo ya 27 (1) ka mo go latelago:

Lekgotla le ka –

Ahlola maitshwaro afe goba afe ao a thibelwago go ya ka mabaka a Temana ya 2 ya Molao wa Diphadišano, 1998 go laetša ge e ba maitshwaro ao a ganetšwago a diregile, gomme ge go le bjalo, go ka fiwa thušo efe goba efe yeo e fiwago ke Molao wa Diphadišano.

- Ahlola mo go taba efe goba efe yeo, go ya ka mabaka a Molao wa Diphadišano, o ka lebelwa ke ona, gomme o ka ntšha taelo efe goba efe yeo e filwego ka go Molao wa Diphadišano
- Go theetša maipiletšo go tšwa goba go lekola sephetho sefe goba sefe seo, Khomisene ya Diphadišano e ka bego e se tšere, go ya ka mabaka a Molao wa Diphadišano, wo go bolelwago ka ona
- Go dira molao goba taolo efe goba efe yeo e nyakegago goba yeo e bego e sa letelwa go tiro ya mešomo ya yona go ya ka mabaka a Molao wa Diphadišano

Leina	Phetolo	Letšatši la tsenyonirishong
Pukwana ya PAIA	2.0	Hlakola 2017

5 DITIRELO TŠEO DI FIWAGO KE LEKGOTLA

Lekgotla le ahlola ditaba tša diphadišano go ya ka Molao wa Diphadišano, 1998. Le na le kahlolo Afrika Borwa ka bophara. Lekgotla le ikemetše ka noši omme le laolwa ke molaotheo le molao. Le swanetše go se kgethe gomme le dira mešomo ya lona ka ntle le letšhogo, go direla goba go kgetholla.

Get aba e rometšwe go lona go ya ka mabaka a Molao wa Diphadišano, 1998, Lekgotla le swanetše go:

- Laela goba go thibela go kopana go gogolo, ka goba ka ntle le mabaka
- Go ahlola maipiletšo go tšwa go diphetho tša Khomišene ya Diphadišano mo go dikopano tša magareng le tše di dumelitšwego
- Aahlola dipelaelo tša maitshwaro ao a thibetšwego go ya ka mabaka a Molao wa Diphadišano, 1998 ka go laetša ge e ba maitshwaro ao athletšwego a diregile, le gore, ge go le bjalo, go fiwe thušo yeo e boletšwego ke Molao
- Efa goba go sefe taelo ya thušo ya nakwana
- Efa goba go sefe taelo ya ditshenyegelo
- Theetša le go ahlola ka moo maipiletšo goba ditekolo di tšweleditšwego ka gona go tšwa go diphetho tše di rilego tša Khomišene ya Diphadišano

6 MOKGATLO

6.1 Maloko a Lekgotla

Lekgotla la Diphadišano le ka bopša ke Modulasetulo le batho ba go se be ka tlase ga ba bararo eupša ba se fete lesome, basadi le banna ba bangwe ba kgethwa ke Mopresidente, e ka ba go ya ka bašomi ba leruri goba bašomi ba nakwana, go ya ka dikeletšo tša Tona, go tšwa go batho bao ba kgethilwego ke Tona ka boithomo goba go arabelapitšo ya go kgetha , yeo e tla gatišwago ke Tona ka Gazette ya Mmušo.

Mopresidente o kgetha maloko a Lekgotla ao a tla šomago mengwaga e mehlano go ya ka dikeletšo tša Tona ya Tlhabollo ya Ekonomi.

6.2 Komiti Phethiši

Komiti Phethiši e bopša ke Modulasetulo, leloko leo le tletšego la Lekgotla, Hlogo ya Ditirelo tša Kopano, Hlogo ya tša Ngwadišo le Hlogo ya Dinyakišišo.

6.3 Mafapha

Ditshepedišo tša Lekgotla di arotšwe ka mafapha a mararo ao a ikgethago, e lego Ditirelo tša Kopano, Dinyakišišo le Ngwadišo/Bolaodi bja Direkhoto/Bolaodi bja Melato. Lefapha le lengwe le le lengwe le laolwa ke leloko la Komiti Phethiši le Hlogo ya Ditirelo tša Kopano

Leina	Phetolo	Letšatši la tsenyonotirišong
Pukwana ya PAIA	2.0	Hlakola 2017

gomme o na le karolo ya tebelelo ka kakaretšo mabapi le ditšhelete ka moka, methopo ya bomotho le ditaba tša taolo.

7 MOHLANKA WA TSHEDIMOŠO/MOTLATŠA MOHLANKA WA TSHEDIMOŠO

Go ya ka Karolo ya bongwe ya Molao **Modulasetulo** ke **Mohlanka wa Tshedimošo** wa Lekgotla gomme **Hlogo ya Ngwadišo** o kgethilwe bjalo ka **MotlatšaMohlanka wa Tshedimošo** go ya ka mabaka a Karolo ya bošupa ya Molao.

Dintlha tša go ikopanya tša Mohlanka wa Tshedimošo le Motlatša Mohlanka wa Tshedimošo ke tše di latelago:

	Leina	Aterese ya emeile
Mohlanka wa Tshedimošo	Mondo Mazwai	Mondom@comptrib.co.za
Motlatša Mohlanka wa Tshedimošo	Rietsie Badenhorst	Rietsieb@comptrib.co.za

8 DINTLHA TŠA GO IKOPANYA LE TSHEDIMOŠO KA KAKARETŠO

Dintlha tša go ikopanya tša le tshedimošo ka kakaretšo tša Lekgotla ke tše di latelago:

Aterese ya lefelo	Block C The dti Campus 77 Meintjies Street Sunnyside PRETORIA
Aterese ya Poso	Private Bag X24 Sunnyside 0132
Mogala	+27 12 394 3300
Fax	+27 12 394 0169
Websaete	www.comptrib.co.za
Dinako tša Ngwadišo	08h00 go fihla ka 15h30

9 DIREKHOTO TŠEO DI SWERWEGO KE LEKGOTLA

Karolo ya 14 ya Molao e nyaka gore tlhalošo ya batho bao lekgotla le swerego direkhoto le magoro a direkhoto tše di swerego motho yo mongwe le yo mongwe di akaretšwe ka go Pukwana. Lekgotla le swere direkhoto tše di latelago:

Leina	Phetolo	Letšatši la tsenyonirishong
Pukwana ya PAIA	2.0	Hlakola 2017

9.1 Dikutullo tša go itiriša

Tshedimošo ye e latelago e gona mo go websaete ya Lekgotla gomme e hlophišitšwe ka go dikutullo tša go itiriša

Taolelo ya lekgotla le ditshepedišo tša melawana	Tlhakamolao le Melawana ya Lekgotla
Diphetho tša lekgotla mo go melato ya diphadišano	Ditaelo, dikhwetšo, diphetho le mabaka
Direkhoto tša kgoro ya tsheko tše di <u>se go tša dikelimi tša bocephiri</u> ¹	Dikgopelo, ditsebišo, dikenelo, dingwalelano, dihlogo tša dingangišano
Dikgatišo tše dingwe	Lekgotla la Tumelo le dipoledišano
Kgoro ya Diphadišano ya Maipiletšo	Diphetho
Dipego	Dipego tša Ngwaga ka ngwaga

9.2 Tšhireletšo ya taolelo ya tshedimošo ya karolo ya 37

Mohlanka wa tshedimošo:

- O swanetše go gana kgopelo ya phihlelelo ya tshedimošo ge kutullo ya rekhoto e ka ba hlola tshelo ya tokelo ya bocephiri yeo e filwego (motho wa) phathi ya boraro go ya ka mabaka a kwano
- A ka gana kgopelo ya phihlelelo ya rekhoto ge rekhoto e e na le tshedimošo yeo e filwego ka bocephiri ke (motho wa) phathi ya boraro –
 - Kutullo yeo e ka letelwa go kgetholla bokamoso bja go fa tshedimošo, goba tshedimošo go tšwa go mothopo wa go swana; le
 - Ge go ya ka dikgahlego tša setšhaba gore tshedimošo ya go swana goba tshedimošo go tšwa go mothopo wa go swana o swanetše go tšwelapele go ka fiwa.

Go ka se ganwe ka rekhoto go ya ka mabaka a ka mo godimo ge tshedimošo e:

- ſetše e hwetšagala setšhabeng
- le ka ga motho wa (phathi ya) boraro yeo e amegago e ſetše e file tumelelo go ya ka mabaka a karolo ya 48 goba ka kutullo ka lengwalo go mokgopedi.

¹Karolo ya 45 ya Molao wa Diphadišano, 1998 e fana ka gore motho yo a nyakago phihlelelo ya tshedimošo yo a nago le maswanedi a kleimi yeo e nago le tshedimošo ya bocephiri, a ka dira kgopelo go Lekgotla la Diphadišano ka mokgwa le sebopego seo se hlalošitšwego go ya ka Molao go ya ka mabaka a Molao wa Diphadišano wa 1998.Lekgotla la Diphadišano di tla laetša ge e ba tshedimošo ke ya bocephiri goba aowa gomme ge e ka hwetša tshedimošo e le ya bocephiri, e tla dira taelo ya maleba mabapi le phihlelelo ya tshedimošo ya bocephiri.

Leina	Phetolo	Letšatši la tsenyotirišong
Pukwana ya PAIA	2.0	Hlakola 2017

10 TSHEPEDIŠO YA KGOPELO

Ditshepedišo tše di latelago tše di beilwego ka go Karolo ya 18 ya Molao e tla dumelelwa go dikgopelo ka moka tša tshedimošo, go sa kgathale mokgwa wa phihlelolo yeo e nyakegago:

- kgopelo ka lengwalo e swanetše go ngwalelwa Mohlanka wa Tshedimošo go šomišwa dintlha tša go ikopanya tše di lego mo go karolo ya 7 ya Pukwana ye.
- Kgopelo e swanetše:
 - Go akaretša leina le dintlha tša go ikopanya tša mokgopedi
 - Go fa dintlha tše di lekanego go ka lemoga direkhoto tše di ka fihlelwago. Ge go kgopelwa direkhoto tša molato gona go swanetše gwa fiwa nomoro ya molato. Ge tshedimošo ya faele ya molato e ngwadilwe bosephiri ke Lekgotla, tshedimošo ya bosephirir e tla tlošwa pele faele e ka dirwa gore e fihlelwae.
 - Mohuta wa phihlelolo yeo e nyakegago – lebelela Anektšhara ya A.
 - Hlaloša gore rekhoto yeo e nyakegago e nyakega ka polelo ye e e rilego
 - Go bolela aterese ya poso goba nomoro ya fekese ya mokgopedi mo Rephabliking
 - ge, ka tlalaletšo ya phetolo ye e ngwadilwego, mokgopedi o rata go tsebišwa ka sephetho sa kgopelo ka mokgwa ofe goba ofe, go hlalošwa mokgwa wo le ditlhalošišo tša tše di tlogo fiwa
- Ge kgopelo e dirilwe legatong la motho yo mongwe, mokgopedi o swanetše go tšweletša bohlatse bja go ba le maatla ao mokgopedi a bo dirago go kgotsofatša Mohlanka wa Tshedimošo
- Ge mokgopedi a sa rutega goba a na le bogole gomme a sa kgone go dira kgopelo bjalo k age e hlalošitšwe mo go karolo ye, mohlanka wa tshedimošo o tla fokotša kgopelo ya molomo go bay a go ngwalwa bjalo k age e hlalošitšwe mo go karolo ye, gomme a fa mokgopedi khophi.

11 BOKGATHOTEMA BJA SETŠHABA E LEGO KAROLO YA 14(G)

Ditheetšo tša Lekgotla di dirwa pepeneneng go ya ka melawana ya tokay a tlhago. Leloko lefe goba lefe la setšhaba le ka tsenela dithhetšo bjalo ka molebeledi. Maloko a setšhaba a ka no botšwa go tšwa mo ditheetšong ge tshedimošo ya bosephiri e hlagišwa goba e ahlaahlwa.

Motho mang goba mangy o a nago le kgahlego mo tabeng yeo e lego mo pele ga Lekgotla go ya ka mabaka a Karolo ya 53 ya Molao wa Diphadišano, 1998 a ka dumelelwa go tsenagare mo tabeng yeo ge dikgahlego tša gagwe di le ka gare ga morero wa Molao wo o boletswe go gomme e sa emelwa ke motšeakarolo o mongwe mo ditshepetšong. Mo go amogeleng kgopelo ya go ka tsenagare, Lekgotla le ka dira ditheetšo tša go ka dumelela goba go ganetša kgopelo. Lekgotla le ka fokotša morero goba sebopego sa bokgathotema bja motsenagare.

Leina	Phetolo	Letšatši la tsenyonotirišong
Pukwana ya PAIA	2.0	Hlakola 2017

Tshedimošo ya ditheetšo tša Lekgotla le diphetho di hwetšagala mo go websaete ya lona www.comptrib.co.za

12 DITHUŠO

Lekgotla le na le ditshepedišo tša maipiletšo tša ka gare. Dikgoro tša tsheko tša tlwaelo di swanetšwe go šomišwa go ipiletša tiro goba go se direge ga tiro ke Lekgotla go ya ka mabaka a Molao.

13 GO HWETŠAGALA GA PUKWANA

Pukwana ye e a hwetšgala go ka hlahlobia ka ntle le tefo mo atereseng ya ngwadišo yeo e boletšwego mo go Karolo ya 8 ka mo godimo.

Pukwana ye e ka fihlelwa gape mo go websaete ya Lekgotla www.comptrib.co.za

Khophi e hwetšagala gape mo go Khomišene ya Ditokelo tša Botho:

Atereses	Private Bag 2 700 Houghton 2041
Mogala	(011) 484 8300
Fekese	(011) 484 0582
Websaete	www.sahrc.org.za
Emeile	PAIA@sahrc.org.za

Leina	Phetolo	Letšatši la tsenyotirišong
Pukwana ya PAIA	2.0	Hlakola 2017

ANEKTŠHARA YA A MOHUTA WA PHIHLELELO YEO E NYAKEGAGO

Rekhoto	Mohuta wa phihlelelo
E ngwadilwe goba e gatišitšwe	Khophi ya rekhoto/tlhahlolo ya rekhoto
Ga se tša ngwalwa goba go gatišwa	Moo diswantšho goba dingwalollwa tše di gatišitšwego tša diswantšho di ka gatišwagape – dira dipeakanyo tša go lebelela diswantšho tše goba go fan aka dikhophi goba dingwalollwa
E swerwr mo khomphuteng/ka sebolepego sa elektroniki/sebolepego sa go balega ka motšhene	Mantšu goba tshedimošo ao a ka kgonago go ka tšweletšwa ka sedirišwa sa modumo – ka go dira dipeakanyo go theeletša medumo yeo goba go fana ka ngwalollo ye e ngwadilwego goba ye e gatšitšwego ya medumo yeo

Leina	Phetolo	Letšatši la tsenyonotirišong
Pukwana ya PAIA	2.0	Hlakola 2017